

PROTOCOL BIJ PLOTSELINGE ZIEKTE OF MEDISCHE HANDELINGEN

Een ongeluk zit in een klein hoekje. Daarom is het goed om te weten wat onze afspraken zijn als er iets met uw kind aan de hand is, bij calamiteiten en/of hoe wij handelen als uw kind in uitzonderlijke gevallen medische handelingen van onze medewerkers vraagt.

De ouders zijn verantwoordelijk voor het organiseren van de uitvoering van medische handelingen tijdens schooltijden. Dit protocol beschrijft de wettelijke regels omtrent medisch handelen op school. Hierbij is van het grootste belang de procedure zorgvuldig te doorlopen.

Belangrijk om te weten is dat onze leerjaarleiders een jaarlijkse BHV-training volgen, zodat zij goed op de hoogte zijn hoe zij veelvoorkomende ongelukken kunnen behandelen. Tijdens uitzonderlijke gevallen worden ook andere medische handelingen van onze leerjaarleiders gevraagd. Ook in acuut levensbedreigende situaties zijn onze leerjaarleiders verplicht om naar vermogen te handelen.

In dit protocol wordt ingegaan op de volgende situaties:

1. Het kind wordt ziek op school
2. Het verstrekken van medicijnen op verzoek
3. Het verrichten van (voorbehouden) medische handelingen en bij (chronische)ziekte

1. Het kind wordt ziek op school

Indien een leerling ziek wordt of een ongeluk krijgt op school moet de leerjaarleider direct bepalen hoe hij/zij moet handelen.

Regelmatig komt een kind gezond op school en krijgt tijdens de middag last van hoofd-, buik of oorpijn. Ook kan het kind bijvoorbeeld door een insect gestoken worden.

In zijn algemeenheid is een leerjaarleider niet deskundig om een juiste diagnose te stellen. De grootst mogelijke terughoudendheid is hier dan ook geboden. Uitgangspunt moet zijn dat een kind dat ziek is, naar huis moet. De leerjaarleider zal, in geval van ziekte, altijd contact opnemen met de ouders om te overleggen wat er dient te gebeuren (is er iemand thuis om het kind op te vangen, wordt het kind gehaald of moet het gebracht worden, moet het naar de huisarts, et cetera). Ook wanneer een leerjaarleider inschat dat het kind met een eenvoudig middel geholpen kan worden, is het gewenst om eerst contact te zoeken met de ouders. Dit geldt dus ook voor een paracetamol. Wij vragen dan om toestemming aan de ouders om een bepaald middel te verstrekken.

Problematisch is het wanneer de ouders en andere, door de ouders aangewezen vertegenwoordigers, niet te bereiken zijn. Het kind kan niet naar huis gestuurd worden zonder dat daar toezicht is. Ook kunnen medicijnen niet met toestemming van de ouders verstrekt worden.

Wij raadplegen bij twijfel altijd een arts. Zo kan bijvoorbeeld een ogenschijnlijk eenvoudige hoofdpijn een uiting zijn van een ernstiger ziektebeeld. Het blijft dan ook zaak het kind voortdurend te observeren.

Enkele zaken waar wij op letten zijn:

- toename van pijn;
- misselijkheid;
- verandering van houding (bijvoorbeeld in elkaar krimpen);

- verandering van de huid (bijvoorbeeld erg bleke of hoogrode kleur) en
- verandering van gedrag (bijvoorbeeld onrust, afnemen van alertheid).

De leerjaarleider realiseert zich dat hij/zij geen arts is en raadpleegt bij twijfel altijd een (huis)arts. Dit geldt met name wanneer de pijn blijft of de situatie verergert. De zorgvuldigheid die hierbij in acht genomen moet worden, is dat hij/zij handelt alsof het zijn/haar eigen kind is.

Wanneer ouders hier geen voor toestemming geven, worden concrete afspraken gemaakt. Het is aan de ouders om de betrokkenen hiervan op de hoogte te stellen.

2. Het verstrekken van medicatie op verzoek

Kinderen krijgen soms medicijnen of andere middelen voorgeschreven die zij een aantal malen per dag moeten gebruiken, dus ook tijdens schooltijden. Te denken valt bijvoorbeeld aan puffjes voor astma, antibiotica, of zepillen bij toevallen (een aanval van epilepsie). Ouders kunnen aan directie en leerjaarleider vragen deze middelen te verstrekken. Schriftelijke toestemming van de ouders is hierbij noodzakelijk.

Meestal gaat het niet alleen om eenvoudige middelen, maar ook om middelen die bij onjuist gebruik tot schade van de gezondheid van het kind kunnen leiden.

Wij vragen u daarom schriftelijk vast te leggen om welke medicijnen het gaat, hoe vaak en in welke hoeveelheden ze moeten worden toegediend en op welke wijze dat dient te geschieden. Wij vragen ouders om duidelijk aan te geven wat zij van de directie en de leerjaarleider verwachten opdat zij op hun beurt weer precies weten wat ze moeten doen en waar ze verantwoordelijk voor zijn.

3. Het verrichten van (voorbehouden) medische handelingen en bij (chronische)ziekte

Wanneer de zorg voor een leerling vraagt om medische handelingen tijdens schooltijd, geven ouders dit aan bij het stichtingsbestuur. Ouders en het bestuur gaan in gesprek over de mogelijkheden die er zijn om deze zorg te bieden.

Voorbehouden handelingen worden in het algemeen door wijkverpleging, de ouders of de leerling zelf op school verricht.

Wanneer de ouders een beroep doen op de leerjaarleider om medische handelingen uit te voeren, wordt een zorgvuldige afweging gemaakt of dit past binnen de mogelijkheden van Weekendschool Súdwest-Fryslân.

Wanneer een leerjaarleider betrokken wordt bij de zorg rond een (chronisch) ziek kind dient deze een gedegen instructie te krijgen hoe hij/zij de voorbehouden handeling moet uitvoeren van een BIG-geregistreeerde professional (meestal de behandelend arts of verpleegkundige in opdracht van de arts). Het naar tevredenheid uitvoeren van deze handeling moet door deze BIG-geregistreeerde professional schriftelijk worden vastgelegd (met handtekening) in een bekwaamheidsverklaring. Op deze manier wordt een zo optimaal mogelijke zekerheid aan kind, ouders, leerjaarleider en bestuur gewaarborgd. Ook voor de verzekeraar van de school zal hiermee duidelijk zijn dat er zo zorgvuldig mogelijk is gehandeld. Dit betekent dat een leerjaarleider alleen in opdracht van een arts mag handelen als deze hem of haar bekwaam heeft verklaard voor het uitvoeren van een voorbehouden handeling.

De leerjaarleider is en blijft verantwoordelijk voor zijn handelen, ook al heeft hij/zij een bekwaamheidsverklaring van een arts. Hij/zij kan hierop civielrechtelijk aangesproken worden. Het stichtingsbestuur is echter verantwoordelijk voor datgene wat de leerjaarleider doet. Kunnen een leerjaarleider en het stichtingsbestuur een bekwaamheidsverklaring van een arts overleggen, dan kan niet bij voorbaat worden aangenomen dat de leerjaarleider en de directie onzorgvuldig gehandeld hebben.

Het is dus van belang om deze bekwaamheidsverklaring schriftelijk vast te leggen en ook steeds na te gaan of de leerjaarleider zich daarnaast zelf ook bekwaam acht. Een leerjaarleider die niet bekwaam is voor een bepaalde medische handeling, dient deze handeling niet uit te voeren. Een leerjaarleider die wel een bekwaamheidsverklaring heeft, maar zich niet bekwaam acht (bijvoorbeeld omdat hij/zij deze handeling al een hele tijd niet heeft verricht) zal deze handeling eveneens niet dienen uit te voeren. Een leerjaarleider die onbekwaam en/of zonder opdracht van een arts deze handelingen verricht is niet alleen civielrechtelijk aansprakelijk (betalen van schadevergoeding), maar ook strafrechtelijk (mishandeling). Het schoolbestuur kan op zijn beurt als werkgever eveneens civiel en strafrechtelijk aansprakelijk worden gesteld.

Een leerjaarleider is dus te allen tijde aansprakelijk te stellen indien er een calamiteit heeft plaats gevonden ten gevolge van zijn handelen. Echter met dien verstande dat bij zorgvuldig handelen met een bekwaamheidsverklaring van een arts tot het verrichten van een voorbehouden medische handeling het wel degelijk zal uitmaken voor de juridische beoordeling in geval van een calamiteit of er zorgvuldig is gehandeld. Met andere woorden, of er een bekwaamheidsverklaring aanwezig was en een toestemmingsverklaring van de ouders tot het verrichten van de verrichte voorbehouden handeling. De arts die de verklaring gaf is hiermee immers ook verantwoordelijk.